

TORONTÁL.

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: „Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési föltételek: Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 kral számítva — minden nyelven fölvételnek a kiadóhivatalban. Kérjük az igatási díjakat az igatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasábos peitisor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és igatási díjak küldendők.

Nagy-Beeskerek, febr. 12-én.

A „Szegedi Napló” hasábjain valami fekete Péter egy cikket ereszt meg ezen czim alatt: „A magyar nyelv és a nemzetiségek”. Ezen cikkben előadja, hogy a magyar nyelv kötelező tanítása ellen ellenállásra készülnek a különböző nemzetiségek s hogy törekvéseik megvalósítását nem alkotmányos uton keresik s végre a magyar nyelv tanítása kötelezővé tételének jogosságát és czélzerűségét hangoztatja. — Eddig nincs észrevételünk a cikk ellen, de ezen bevezetés után a cikkirő egy kegyes pillantást vett a szomszédos Torontálra, előadja, hogy itt a szerbek fogynak így p. o. Ó-Becsén, Zentán (a „Sz. N.” geographusa szerint ezen helyek Torontálban vannak) annyira kiszorították már őket, hogy ezen az előtt szerb helyek ma már magyar jelleget viselnek, de a nemzet erkölcsi hódításai a kormány által nem támogattnak, sőt annak főközege a főispán a legutóbbi követválasztások alkalmával szövetségelt a nemzetiségekkel a magyar de ellenzéki jelöltek ellen; ezen kétségbe esett és vétkes politika után Torontálban uralkodik ugyan a kormánypárt, de a magyar nyelv kötelező tanítását szövetségesei ellen csak nem viheti keresztül, ezen hazafelniteltre csak is egy erősen szervezett és kitünően vezérelt ellenzék volna képes, egy ilyennek alakítására buzdit fekete Péter s névszerint felszólít egy az ellenzékhez tartozó megyénkbeli főurat, hogy ragadj meg a vezérpálczát és süsse reá a hazafiatlanság bélyegét azokra, kik természetellenes szövetségben élnek a törvények kijátszására és az egyéni hatalom megtartására.

Eddig a cikkirő! Az általa szólnak eresztett badarságok összegét csak az képes méltányolni, a ki a torontáli viszonyokat közelebbről ismeri, ezen cikket tehát vagy egy oly ember irta, a ki nem rég jött Patagóniából Szegedre, vagy egy rozslékű torontáli, a ki kézsakarva ferdit. A cikkirő vádjaira, nevezetesen a hazafiatlanság vádjára nincs válaszuk, a sajtószabadság 31-ik évében hála a pártviszálynak annyira jöttünk,

hogy már maholnap szóba sem állunk oly emberrel, kit a lapok meg nem hazarúloztak és össze nem gazembereztek, mert a haza legjobb fiainak nevént annyira és annyszor sárban hurcolta már a butaság és rozsz akarát, hogy ezután így meghurcoltatni a tisztesség attributumaihoz tartozand; midőn tehát a cikkre reflectálunk, ezt nem védelemkép tesszük, hanem, hogy az elferdített tényeket a valósághoz híven előterjesszük, nem a Torontáliak számára, kik azokat eléggé ismerik, hanem az idegenek kedvéért.

Czikkirónak azon politikai és nemzetgazdasági teoriáját, hogy a szerbek kiszorítását a kormánynak támogatni volna kötelessége, nem kívánjuk czáfolni, de a mi szerény nézetünk oda irányul, hogy a kormánynak kötelessége az államellenes érzelmű egyéneket s azoknak törekvéseit levernü, a hazafias érzelmű idegen ajku honpolgárokat pedig ugy tekinteni, mint a közös hazának édes gyermekeit. Hogy Torontálban a magyar nyelv kötelező tanítása ellen a szerbek izgatásai észlelhetők volnának, erre nézve kérünk cikkirő urtól konkrét eseteket, mert nekünk erről eddig nincs tudomásunk, de azt igenis tudjuk, hogy Torontál megye közigazgatási bizottsága, annak szerb tagjai részvétele és helyeslése mellett már egy év előtt egyhangulag elhatározta és elrendelte a magyar nyelvnek a községi iskolákban kötelező tanítását, a rendelet teljesítése feletti ellenőrzéssel a kormány által iskolalátogatókú kinevezett ügybuzgó bizottsági tagokat, valamint a szolgabírákat is megbízván; a felekezeti iskolákra nézve pedig megkerestettek az illető főlekipásztorok, hogy a magyar nyelv kötelező tanítását elrendeljék, mely megkeresésre Metianu János, aradi gör. kel. román és Kenygelacz Emilián, verseczi gör. kel. szerb püspökök hazafias hangon irt válaszaikban arról értesítették a közigazgatási bizottságot, hogy a megkeresésnek készségesen megfeleltek.

Azon vád, hogy a főispán szövetségelt a nemzetiségekkel a magyar, de ellenzéki jelöltek ellen, valóban igen mulatságos, ám lássuk csak: Párdányban, Szt.-Györgyön, Zichyfalván, Zombolyán, Pancsován, magyar emberek ellenjelöltek

nékül felkiáltással lettek megválasztva, Nagy-Beeskereken, B.-Kömlőson két-két kormánypárti magyar küzdött egymással, N.-Szt.-Miklóson ismét két kormánypárti, egy magyar és egy szerb tusakodtak s a magyar lett megválasztva, T.-Kanizsán és T.-Becsén a kormánypárti magyar győzte le a nemzetiségi szerbet, Lovrinba az egész megyében egyedül itt lépett fel egy ellenzéki jelölt, ki a kormánypárti magyar által meg lett bukztatva! hol szövetségelt tehát a főispán a nemzetiségekkel s hol volt szükség ily szövetségre?

Ha Torontálban a kormánypárt uralkodik, ezt épen nem a nemzetiségekkel szövetségnek köszöni, mint azt az 1871—1874-iki időben az ellenzék köszönhetette; de nálunk Torontálban a belügyekre nézve csak is egy párt van, s ez egy oly párt, mely a mennyire az a complicált megyei apparátusnál lehetséges, a közigazgatás javítását czélozza és a magyar állameszmének terjesztését és megszilárdítását, a magyar nemzetiség és nyelvnek fejlesztését hordja zászlóján, de azt a többi nemzetiségekkel testvéries egyetértésben teszi, hogy ezen párthoz tartoznak, sőt előharczosai oly szerb ajku derék hazafiak is, mint p. o. Szávits Döme és több mások az ezen pártnak csak előnyére válik s ha ezen pártnak vívmányait tekintjük, azokat csekélyeknek nem mondhatjuk, utalunk arra, hogy a végvidéki részek, valamint a kikindai kerület bekebelezésekor országvilág attól félt, hogy Torontál nemzeti-ségi megye lesz, s van-e magyarabb érzelmű megye Torontálnál? melyik megye kérelmezte legelőször az országgyűlésnél a magyar nyelvnek az egész országban kötelező oktatását: Torontál! s melyik megye mondta ki ezt saját területére nézve kötelezőleg: Torontál megye közigazgatási bizottsága! Tudja-e az cikkirő, hogy az államnak legkisebb segélye nélkül saját filléreinkből N.-Beeskereken létrehozunk egy magyar tannyelvű főgymnasiumot és N.-Kikindán egy magyar tannyelvű al-gymnasiumot? ismeri-e cikkirő több végvidéki német, szerb és román községekben, ezeknek kérelmére és áldozatkészsége mellett létrejött magyar iskolákat?

Hol lettek tehát a nemzet legszentebb érdekei hatalomvágyból koczkaztatva? és van-e itt szükség a magyar elemet, mely

most az önkormányzatot érdeklő és adminisztratív valamint culturális kérdésekben egy pártot képez megosztani és a magyar nyelv tanításának kötelezővé tételére egy ellenzéki pártot szervezni? Kik léptek természetellenes szövetségre a nemzetiségekkel a törvények kijátszására és az egyéni hatalom megtartására? Kire kell itt bélyeget sütni, ha csak nem czikkiróra a tudatlanság, vagy rágalom bélyegét! Ennek megítélését Torontál megye önértzetes és hazafias közönségére bizzuk! **

N.-Beeskerek, február 13.

A képviselőház mai rövid ülésében harmadszor is felolvasztott és elfogadott a kölesöntörvény-javaslat, mely másnap a förenditáznak tételtt át.

Az országos állandó pestis-bizottság Zichy-Feraris Viktor elnökölete alatt ülést tartott. Elnök felolvasta Balajthy miniszteri tanácsos tudósítását, hogy a bécsi pestis-bizottság a Than tanár által javasolt fertőtlenítést fogadta el. Jelentette továbbá az elnök, hogy az olasz kormány a Fekete és az Aegei tengerről jövő hajók irányában foganatosítandó eljárást illetőleg hozzájárult a fumei tengerészeti hatóság intézkedéseibe. Végül elfogadták Jekelfalussy miniszteri tanácsos azon javaslatát, hogy a pestis behurcolásának megállítására teendő orvosi javaslatok és közigazgatási uton foganatosítandó rendszabályok, a honvédelmi miniszter részéről teendő intézkedésekkel összhangba hozassanak.

Az osztrák cabinet megalakításáról Bécsből érkező hírek összhangzóan constatálják, hogy Taaffe gróf folytatja az értekezést az irányadó férfakkal. Az eredményről eddig semmi bizonyosat sem lehet tudni de az most már nagyon valószínű, hogy Taaffe grófnak nem fog sikerülni parlamentaris, vagyis párt-kormányt alakítania. Ő kétségtelenül ezt is megkísérettette. A kérdés jelen stádiumáról ezeket írja a Bohemia: Taaffe gróf, ugy látszik, csak olyan férfakkal akar a parlament elé lépni, a kik nem döntik cabinetjét már előlegesen is felszámolásra. Szoros értelemben véve nem lesz parlamentaris kormány az új cabinet, de nem is lehet, és azért nem lesznek tagjai feltűnő egyéniségek. A szó jobb értelmében vett üzleti miniszteriumnak lehetne mondani, a mely biztosítani fogja az ügyek békés fejlődését. Az egyes szakok kezelőinek megválasztása épen ez okból nem lehet könnyű, tehát egészen természetes, hogy Taaffe gróf mindenütt tájékozást keres. Jelenleggel bir az a tény, hogy mindaddig nincs szó olyan elemekről, a melyek nem homogenek az alkotmányhú párttal.

Az osztrák államvasut és a déli vasut képviselői közös tanácskozásokat folytatnak, hogy a magyar forgalmi igazgatóságok felállítását iránt megállapítsák végleges javaslatokat s azokat aztán a magyar közlekedési miniszter elé terjesszék. A tárgyalásokat valószínűleg a legközelebbi idő alatt be fogják fejezni.

TÁRCZA.

Farsangi karczolat.

— Irta Papp Rika. —

Farsang van. Vig az élet, pezsg a kedv, örül mindenki, legalább látszólag: a lány a bálnak, az anya a lányának, s az apa, mert muszáj; a nagyok örülnek, hogy unatkozhatnak nyilvánosan, ami igazi nagyuri tempo; a kicsinyek pedig, hogy fitogtathatják azt a mijők nincs.

Van is bál anyyi, hogy sir bele a lányokkal megáldott családapá; itt van a casinóból, nögyeleti, altisztai bál, tűzoltók, magyar polgári olvasókör bálja, álarcozsbál, azután tudja isten hány polgári és jótékonycélú s egyéb céltalan bálók, melyeket mind végig tánczolni kell, mert farsang van, melyet a költő egyik dalában igen-igen találóan jellemzett, csak hogy az én Gusztli bátyám e dalt a mai „elrugaszkodott” korszallemhez képest ekképen variálta: Ugrándoznak, járják a bolondját, a galopot, s a sok fene polkát. No de hát az mind-egy, csinálja kiki a maga gusztlusa szerint, nem is az a baj, hogy mit tánczolnak, az sem volna baj, hogy ebben a bosnyákszivta sovány világban sok a bál, hanem az az baj, hogy nagy a luxus, és sok a lány, kiket bálba kell vezetni, mert az sok pénzbe kerül.

De a ki farsangolni akar, az talál okot, módot a nehézségek legyőzésére. Minden mulatság áldozatot kíván, teszem azt: a bosnyákmulatság! mért ne csinálták volna ezt meg azok, a kiknek benne kedve telt? Az igaz, hogy ez nem volt farsangi mulatság, hanem hát annyiban hasonlít hozzá, hogy szomorúság annak a vége, mely után majd a hamvazó szerda következik, a mikor is szörzsákba öltözködünk és fejünkre hamut hintve, buncinket szánjuk-bánjuk, s hallgatjuk

az isten szolgájának keneteljes szavait: pulvis es, et in pulverem revertiris.

A pénz pedig nem zseniorozza a nagy szellemeket, van annak, aki tudja a nyitját. Az állam milliókat vesz kölcsön, a gazdag urak százezreket, a szegény urak ezreket, a szolid gavallérok százakat, és a koldusok könyöradományokat kapnak, s így mindenkinek van. Azért mulassunk, míg a farsang tart. . . . farsang után jön majd a böjt. . . . a nagy böjt.

De ki gondolna most mátra, mint a bálra? A böjt bizonyos ugyan, de az bizonytalan, hogy megéri-e, a bál pedig ma este lesz. A fiatal ember új frakkot csinált, lakkos cipőt rendel, fehér kesztyűt vesz. . . . költésbe veri magát. A lányok és menyecskék között pedig valóságos forradalom van; mindenki a legszebb ruhában akar megjelenni. atlasz. alább nem is adják, inkább nem mennek a bálba, mintsem hogy a luxusban hátrább álljanak másoknál, s így iparkodnak egymást felülmulni a luxusban.

A jó papa, a türelmes férj kidrukolja valahogy a béli ruhát és ki boldogabb, mint ama hölgy, ki előre is meg van győződve, hogy ő jelenik meg legfényesebben, neki lesz legszebb ruhája, legfeltűnőbb fejdíszje és legdrágább bokréta; bizonyosan ő lesz a bálkirálynő, s nincs közöttük egy sem, ki nem ezzel a titkos gondolattal, vággyal megy bálba. Alig várja az estét, egész nap nem eszik, hogy karszűbeba fűzhesse ruháját; háromszor, négyszer friziroztatja magát, míg végre a fodrászón a művészet azon tökélyét eltalálja, mely őt kielégíti.

Eljött a várva várt est, felöltözik, suhog a béli ruha, készen van, még néhányszor a tükör elé áll, nézi előlről, nézi hátulról, nézi minden oldalról. . . . meg van elégedve. A férj, egy pár kíváncsi szomszédasszony, a cselédség látott szájjal bámolják, minden csak úgy fénylik, ragyog rajta, lehetetlen ennél szebbet képzelni. Mehetünk. A kocsi előáll. . . .

hároman viszik utána a sleppet, a férj is segít, óvatosan beszáll a kocsiába, teljesen megtöltvén azt; a férj a bakra ül, nehogy valamikép a ruhát összenyomja.

A bálban végig lebeg a fényesen világított termeken; önelégült mosollyal néz körül, szemé majd itt, majd ott akad meg, vizsgálja a bál öltözeteket. . . . arca mintha elkomorulna. . . . összehasonlítja a tarka vegyülékben hullámzó közönséget. . . . egynek mintha drágább fényesebb ruhája volna; a másik elegansabb; a harmadik meg gazdagabban van disztve. . . . mindinkább elégedetlen lesz önmagával, de elfojtja az ebredő irigység titkos indulatát. . . . a zene felhangzik, a tánczó ur magával ragadja. . . . végig tánczolja a bált.

Jól mulatni. Sokat tánczolt, három napig fekszik bele. . . . meg van elégedve; csak toltette ellen van alapos kifogása, és szentül megfogadja, hogy a jövő bálban jobban kitesz magáért, akár mibe kerüljön; a férj pedig felsóhajt és. . . . a böjtre gondolt! — — —

És hányan vannak, kik a farsangban is böjtölnek; a szegénynek nincs farsangja, nincs bálja, — csak a könyörület törli le könyveit, csak a jótékonyosság nyujt neki vigaszt a mindennapi kenyériben. . . . és ő tudni fogja, hogy farsang van, hogy mulatnak. . . . érette. A jótékony nögyelet nem feledkezik meg mulatozásai közben az özvegyekről és árvákról: bált rendez azok felségélyezésére. A meghívásokat személyesen teljesítik és gyűjlik a könyöradományokat. Sárban, hóban, vízben végig járják az utcákat, minden házba bekopogtatnak. Ők a jótékonyosság valóságos angyalai! szárnjuk ugyan nincs, de van kedvesen csevegő ajkuk, melynek hallatára önkénytelenül kinyílik zsebedben a bugyeláris, és némi gyönyörrel kiszurod nekik a könyöradományra szánt bankótot, melyet ők hálás mosollyal zsebre raknak; még egy mosoly, még egy szelid pillantás, és ők távoznak; te

pedig bizonyos ürességet érzesz szived tájékán s önkénytelenül felsóhajtasz: eltűntek, s magukkal vitték azt, amit vissza nem adhatnak soha. . . . soha!

És a jótékonyosság kiküldött angyalai folytatják nemes fáradozásait, dacolva az idő viszontagságaival, és itt-ott az emberek közönségét.

Pedig mily gyakran vannak kiteve kellemtelenségeknek.

Nézük például egy helyütt mily fogadásra találnak. Kopogtatnak az ajtón. . . . szabad. . . . belépnek. A házi urat otthon találják.

A jótékony nögyelet által rendezendő bálra tisztelettel meghívjuk.

— Micsoda? bál? no épen oda pászolnék én, — felel az őszbe csavarodott hazafi.

— De legalább valami kis könyöradományt. — — —

— Lassens gehen meine Damen! könyöradomány nekem is elkelne; öt neveletlen gyermekeknek gyámoltalan apja, és egy egészséges feleségnek tehetetlen férje. . . . ist denn das nicht traurig genug?

És ezen érvek ellen nincs fegyver; mennek tovább, nem csüggedve, nem lankadva, a sirkertelenség csak még nagyobb kitarásra buzditja nemes sziveiket, fáradozásaik jutalmát csak azon tudatban keresve, hogy a szenvedők nyomorának enyhítésében ők is közreműködtek.

De hivatásukat betöltve még akkor sem látják, ha a könyöradományokat összegyűjtötték; a jótékonyosság művét teljesen befeljezni akarják. Elmennek a bálba, hogy annak fényét emeljék, sikerét biztosítsák; . . . és azok, kik előbb az utca sorát anyyi resignációval taposták, most ép oly kitarással jelenek a fényesre csiszolt padlón, és tánczolnak. . . . és mulatnak, hogy az özvegyek és árvák ne sirjanak!

Kossuth J.-nak
Tisza-Hegyesen.
Mint hogy ön már engem több rendbeli igazolatlan ragalmazásokban be vegyített, s becsületem többek előtt sárba tiporta, melyeket én mindaddig műveletlen gyengeségnek, illetőleg

piaczi kofák szórakozásának tartám: hanem már most a türelem keretéből ki kellett ugornom azon hazug pletykásáért, melyet ismét folyó évi február 8-án követett el, mely becsületemtől érzékenyen megfosztott; tehát kérem, engem ily aljas trics-tracsoktól meg-

kimélni; ha pedig talán egészségi szempontból szolgálna az ily élvezet, akkor tessék önhöz hasonlókat keresni.
Együttal kijelentem, hogy míg ön engem a legutóbb bekevert pletykáságból kellően ki nem tisztáz, illetőleg magát nem igazolja a szó-

szoros értelmében előttem, mindaddig „egy aljas, szemtelen piaczi kofa.”
Tisza-Hegyész, 1879. február 9-én.

Gábris Elek,
segédjegyző.

H I R D E T É S E K.

362. sz. 1874. **Hirdetmény.** (12-3.3)

Alulírott kiküldött végrehajtó részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Savanyu Jánosnak, özv. Savanyu Jánosné egy is mint néhai Savanyu János gyermekeinek gyámja és jogutódja elleni végrehajtási ügyében a nagy-beckerekéi kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. évi február 4-én 362. számú végzésével a magyar-íttebei 730. tjkönyvben 800 frtra becsült házra nézve 1879. évi január 24-én megkísérelt első árverés vevők hiányában sikertelen maradt, a második árverés, melynél az említett ingatlan esetleg becsáron alul is eladtni fog, 1879. évi február 24-én Magyar-íttebe községházánál délelőtt 10 órakor fog megtartatni.
Kelt Nagy-Becskereken, 1879. évi január 25-én.

Geiger Manó,
kir. segédtelekkönyvvezető.

310. sz. ki. 1879. **Pályázat.** (13-3.3)

Elizenhain községében üresedésben levő jegyzői állomás választás utjáni betöltése f. é. február 16-án délelőtt 9 órakor Elizenhain községházánál fog eszközölni.
A járandóság e következő: késpénz 450 ft., kézbesítésekérti díj 50 ft., 3 öl kemény tűzifa, 4 öl szalma és szabad lakás, továbbá szerződésért példányonként 1 ft., folyamodvány 2 ft., haláleset felvétel 1 ft., leltár 2 ft., bizonylat és egyéb kisebb iratért 50 kr., járlatért 5 kr.
Felhívtnak a pályázni szándékozik, kik a magyar és német nyelvet írásban és szóval bírják, miszerint kellően és a jegyzői szigorlat letételét is igazolt bizonylattal felszerelt folyamodványait a választást megelőző napig Elizenhain községházájánál benyújtásák.
N.-Becskereken, 1879. évi január 26-án.

Bakalovich Ágost,
szolgabíró.

593. sz. **Pályázat.** (18-3.2)

A homolicz-bresztováci körzeti állomás betöltendő lévén, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. VI. fejezetének 74. §-ában értelmében leendő betöltésére határidőül f. é. márczius 12-ik napjának 9 órája, helyül pedig Homolicz községháza tüzetik ki.

Pályázni kívánók, kik a német és szerb nyelvbeni jártasságukat és képesítvényeiket okmányilag igazolják, felszerelt folyamodványainak a választást megelőző napig az alulírtot leendő benyújtására felhívtnak.

Ezen állomással egybekötött javadalmak következők: 500 ft. évi fizetés, szabad lakás kettel Homolizon és a községek által megállapítandó látogatási díj.
Kelt Pancsován, 1879. évi január 26-án.

Radosavljevics,
szolgabíró.

805. sz. **Pályázat.** (26-3.2)

A jabukai községjegyzői állomás megüresedvén, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. VI. fejezetének 83. §-ában értelmében választás utján leendő betöltésére határidőül 1879. évi márczius 3-ának reggeli 9 órája, helyül pedig Jabuka községháza tüzetik ki.

A pályázni kívánók, kik a fenthivatolt t. cz. 74. §-ba előírt jegyzői vizsgát Torontálmegye szakbizottsága előtt letették s az itthelyt divó, ugy a magyar nyelvbeni jártasságukat igazolják, felszerelt folyamodványainak a választást megelőző napig alulírtot leendő benyújtására felhívtnak.

Ezen állomással egybekötött javadalmak: késpénz-fizetés 450 ft. és szabad lakás, 100 ft. egy segéd fizetésére, magány-írásbeli munkálatokért a község által meghatározott árszabály.
Kelt Pancsován, 1879. évi február 3-án.

Radosavljevics,
szolgabíró.

775. sz. 1879. **Pályázati hirdetmény.** (25-3.1)

Bresztovác községjegyzői állomás üresedésbe lévén, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. VI. fejezetének 83. §-ában értelmében választás utján leendő betöltésére határidőül 1879. évi márczius 13-ának reggeli 9 órája, helyül pedig Bresztovác községháza tüzetik ki.

A pályázni kívánók, kik a fenthivatolt t. cz. 74. §-ban előírt jegyzői vizsgát Torontálmegye szakbizottsága előtt letették s az itthelyt divó, ugy a magyar nyelvbeni jártasságukat igazolják, kellőleg felszerelt folyamodványainak a választást megelőző napig alulírtot leendő benyújtására felhívtnak.

Ezen állomással egybekötött késpénz fizetés 400 ft. és lakbér-váltás 60 ft., két öl lágú tűzi fa, továbbá szerződésektől 3 ft., osztály-levelekért 5 ft., végre folyamodványokért, panaszlevelekért 1 frt. van feljogosítva a felektől követelni.
Kelt Pancsován, 1879. évi február 3-án.

Radosavljevics,
szolgabíró.

711. sz. 1879. **Pályázati hirdetmény.** (27-3.1)

A Dolova községjegyzői állomás üresedésbe jöven, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. VI. fejezetének 83. §-ában értelmében választás utján leendő betöltésére határidőül f. é. márczius 15-ének reggeli 9 órája, helyül pedig Dolova községháza tüzetik ki.

A pályázni kívánók, kik a fenthivatkozott t. cz. 74. §-ban előírt jegyzői vizsgát Torontálmegye szakbizottsága előtt letették s az itt divó, ugy a magyar nyelvbeni jártasságukat igazolják, kellőleg felszerelt folyamodványainak a választást megelőző napig alulírtot leendő benyújtására felhívtnak.

Ezen állomással egybekötött fizetés késpénzben 480 ft. szabad lakás és a magány-munkálatokért a községgel meghatározandó díjak.
Kelt Pancsován, 1879. évi február 1-én.

Radosavljevics,
szolgabíró.

Felölös szerkesztő: Balás Frigyes.

Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő.

Nyomatott kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.

Mai számunkhoz egy melléklet van csatolva: „A torontálmegyei takaré- és hitelbank 1878. évről zárszámadása.”

279. sz. k. i. 1879. **Pályázat.** (24-3.1)

A módosi szolgabírói járáshoz tartozó községekben üresedésben lévő, és alant elősorolt körzeti, továbbá községi és körszülésznoi állomások választás utján eszközölni a pályázat en zennel kiiratik.

Ezen állomások következők, s pedig:
A) Körzeti állomások:
1. Szerb-Bóka Horvát-Bókával, 500 frtnyi évi fizetéssel, és a megállapított látogatási díjakkal.

B) Községi szülésznoi állomások:
2. Stefanfelden.

C) Körszülésznoi állomások:
3. Szerb-Módos Káptalanfalvával.
4. Német-Módos a kereszturi telepítvényvel.
5. Csávoson, mely körhöz Gaád és Fodorháza tartozik.

6. Szerb-Bóka Horvát-Bókával.
7. Szerb-Neuzina Horvát-Neuzinával, végül
8. Togyér-Gyér, székely Gyér.
A jelzett állomásokkal 90 frtnyi évi fizetés, és a látogatási, majd ápolási díjak járnak.

Ezekre nézve a választás a vonatkozólagos községházákban, továbbá a következő napokon és időben fog megtartatni:

I. Sz.-Bókán 1879. évi márczius 5-én d. e. 10 illetve 11 órakor.

II. Stefanfelden „ „ „ 7-én „ 10 órakor.

III. Sz.-Módoson „ „ „ 9-én „ 10 „

IV. N.-Módoson „ „ „ 9-én „ 11 „

V. Csávoson „ „ „ 11-én „ 10 „

VI. Sz.-Neuzinán „ „ „ 13-án „ 11 „

VII. Gyérett „ „ „ 17-én „ 11 „

Miről a pályázni kívánók törvényszerűleg okmányokkal támogatott kérvényeiknek a választást megelőző napig hozzám leendő betérjesztése czéljából értesítetnek.

Módoson, 1879. évi február 2-án.
Lebánovich István,
szolgabíró.

228. sz. 1879. **Pályázat.** (10-3.3)

Az oppovai jegyzői állomás üresedésbe jötte folytán, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. értelmében választás utján leendő betöltésére a határidő f. é. február 19-nek reggeli 10 órájára Oppova községházánál ezennel kitűztetik.

Felhívtnak mindazon pályázni szándékozik, kik az érintett t. cz. 74. §-a alapján igényelt jegyzői szigorlatot letették és a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb nyelvet is bírják, miszerint kellőleg felszerelt folyamodványainak a fentkelt határidőt megelőző napig alulírt szolgabírósnál benyújtásák.

Ezen állomással e következő járandóságok vannak egybekötve, u. m.:

600 ft. évi fizetés, természetbeni szabad lakás, 4 öl tűzifa és a magán felek irányában teljesítendő munkálatokért a községi alapszabályokban meghatározott díjak.
Kelt az antalfalvi kerületi szolgabírósnál, 1879. évi január 11-én.

Sztojánovits Vazul,
szolgabíró.

6058. sz. 1878. **Pályázat.** (11-3.3)

A rudolfsnádi jegyzői állomás üresedésbe jötte folytán, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. értelmében választás utján leendő betöltésére a határidő f. é. február 15-nek reggeli 10 órájára Rudolfsnádi községházánál ezennel kitűztetik.

Felhívtnak a pályázni szándékozik, miszerint kellőleg felszerelt folyamodványait a választást megelőző napig alulírt szolgabírósnál benyújtásák.

Ezen állomással a következő járandóságok vannak egybekötve, u. m.:

600 ft. évi fizetés, természetbeni szabad lakás, 2 öl tűzifa és a magánmunkálatokért a községi szabályrendeletben megállapított díjak.
Kelt az antalfalvi kerületi szolgabírósnál, 1879. évi január 11-én.

Sztojánovits Vazul,
szolgabíró.

Kántortanítói állomás.

Tamásfalva községében, Torontál vármegyében, a kántortanítói állomás üresedésbe jöven, az első pályázat határidejének eredménytelen lefolyása után, tetemesen javított fizetés mellett új pályázat hirdettetik. Évi járuléka: 200 o. é. ft. késpénzben, 40 pozs. mörő búza, 40 p. m. árpa, 3 öl szalma, 12 frtnyi átalány írószerekre. A díszes lakás áll 3 szobából, konyhával, kamarával, padlással. Stólailetek 1000 r. kath. lélek után jár.

Okleveles, magyarul s németül beszélő, az orgonjátékban, énekekben jártas kántortanító urak kellően felszerelt okmányokkal f. é. márczius 5-ig az alulírt plébánia hivatalhoz sziveskedjenek beküldeni, és f. é. márczius 6-án Tamásfalván a megtartandó énekpróba végett személyesen megjelenni.

Csak törvényes házasságban élő kántortanító urak fognak figyelembe vétetni.

Kelt Német-Czernyán, (Torontál várm.) 1879. évi február 4-én.

(28-1.1) A rom. kath. plébánia-hivatal.

Egy fiatal gazdász

jó bizonyítványokkal ellátva alkalmazást keres f. é. márczius 1-től; beszél a magyar, német és szerb nyelvet; bővebbi tudósítás e lap kiadóhivatalában. (20-3.2)

Hirdetmény.

A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank” Nagy-Becskereken f. é. február 16-án délelőtti fél 10 órakor saját gyűléstermében

XI. RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartandja, mely czélra a t. cz. részvényesek személyes, törvényes képviselőik vagy részvényes meghatalmazottjaik általi megjelenésre oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 15. §-a értelmében szavazati jogukkal csak azok élhetnek, kik nevére a részvénykönyvben az illető részvények legalább két héttel a közgyűlés előtt átirattak és kik részvényeiket a szelvényvel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intézettel bevény mellett letették.

Tanácskozási tárgyak:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása.
4. A tiszta nyereségy hovatartozás iránti intézkedés.
5. A felügyelő-bizottság újja választása.
6. Egy igazgatósági tag választása.
7. A választmány kiegészítése 6 rendes és 4 póttag választása által.
8. Az alapszabályok 89. és 91. §§-ainak módosítása.
9. Intézkedés a hivatalnoki biztosítékok tárgyában.
10. A jegyzőkönyvet hitelesítő-bizottság választása.

Nagy-Becskereken, 1879. január 30-án.

(21-2.2) **Az igazgatóság.**

Jelentés.

A helybeli „izraelita nőgyűlés” 1879. február 22-én a casino helyiségeiben

tánczvizalmat

rendez, melyre tiszteletteljes meghívását teszi a rendezőség.

Kezdeté 8 órakor.

Belépti díj: Személyjegy 1 ft., családi jegy 3 ft.

Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és nyilvánosan nyugtáztatnak.

Belépti jegyek este a pénztárnál kaphatók. (23-3.2)

Ajánlkozik szolgálatba

egy jó magaviseletű 27 éves férfi, m. kir. szab. ál. honv. lov. számvevő őrmester, ki több fele nyelven beszél, különösen ajánlja magát földes uraságoknak mint irodavezető, ispán, gazdatiszt vagy főlovasznak.

Szolgálatba bármikor léphet. — Levelet a kiadóhivatal J. S. czim alatt kér. (19-5.2)

Dr. HANDLER MÓR,

orvos és sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyít gyökeresen fényes s tartós siker biztosítása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, u. m.: az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

2) huygesófolysokat (még idülteket is), a nemzörések bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsúfításaiban;

3) huygesószküléseket;

4) fris s idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolysát, és az onnan eredő

magtalanságot;

5) bőrkütséket;

6) a huyghólyag betegségeit és mindennemű vizelesi nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 órától 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám, kigyó- és városház-utca sarkán, (Rottenbiller-féle házban) I-ső em., bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszerzek megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-giliszta)
6 óra alatt kihajtatik. (14-48.3)

Melléklet a „Torontál” 1879. évi 7-ik számához.

A »Torontálmegyei takaré- és hitelbank« 1878. évről zárszámadása.*)

Vagyon.	Zár- mérleg.		Teher.
	Oszt. ért.		
	ft.	kr.	
Pénzkészlet	22234	11	
Leltár, butorok, felszerelvények és alakítási költségek	428	90	
Értékpapírok 1878. decz. 31-ki árkelet szerint	21597	—	
Azok 1879. január 1-én esedékes szelvényei	507	—	
Értékpapírokra adott előlegek és hátralékos kamatai	14305	75	
Előre teljesített hivatalnoki fizetések	31170	56	
Ingatlanok	695	—	
Ingatlan-kölcsönök és hátralékos kamatai	23625	70	
Hitelegyleti váltótárca és	35834	87	
Bankváltótárca	24855	91	
Zálogkölcsönök	389589	49	
Nyomatványok	13762	—	
A tartaléktökekből és nyereségből törleszteni javasolt kétes tételek:	260	92	
1877. végével	ft. 18233.20		
1878.	9746.99		
Adósok	27980	19	
	17347	84	
	624195	24	
			Oszt. ért.
			ft.
			kr.
			108568
			88
			401749
			93
			14103
			74
			5709
			21
			1397
			50
			2447
			55
			168
			—
			1735
			26
			4987
			41
			36916
			07
			21245
			69
			25166
			—
			624195
			24

Tartozik.	Nyereség- és veszteség-számla.		Követel.
	Oszt. ért.		
	ft.	kr.	
A leltár leírás általi törlesztéseért:			
a) leltár 10%-a	ft. 319.07		
b) alakítás 20%-a	243.77		
Üzleti költségek és adóért	562	84	
A hitelegylet részéért	2834	40	
Hivatalnoki fizetések, tiszteletdíjak és a napi-biztosok jelenléti jegyeiért	122	64	
Különféle kamatokért	8002	25	
" díjakért	25882	20	
Nyereség az 1877. évből**)	22	86	
Nyereség az 1878. évről	ft. 13633.90		
Nyereség az 1878. évről	ft. 11532.10		
	25166	—	
	62593	19	
			Oszt. ért.
			ft.
			kr.
			13633
			90
			622
			07
			150
			80
			45568
			67
			1219
			18
			1075
			42
			162
			20
			160
			95
			62593
			19

Nagy-Becskerek, 1878. december 31-én.

Steinitzer Géza s. k.,
könyvvizsgáló.

Tichy Róbert s. k.,
pénztárnok.

Az igazgatóság:

Eisenstädter I. L. s. k.,
igazgatósági tag.

Menczer Mihály s. k.,
vezérigazgató.

Ezen zármérleg, nyereség- és veszteség-számla a »Torontálmegyei takaré- és hitelbank« üzleti könyveivel összehasonlítván és a pénztár ennek megfelelőleg megvizsgáltván, az utóbbi rendben levőnek, a könyvek pedig helyesen és a törvény szerint vezetetteknek és a jelen zármérleggel, nyereség- és veszteségszámlával mindenben megegyezőknek találtak.

Nagy-Becskerek, 1879. január 30-án.

A felügyelő-bizottság:

Reiner János s. k.

Vécsey István s. k., elnök.

Schultz András s. k.

Tisztelt közgyűlés!

Alólirottak mint a múlt 1878. évi március 3-án tartott rendes közgyűlés által megválasztott felügyelő-bizottság tagjai tisztelettel jelentjük: hogy a »Torontálmegyei takaré- és hitelbank« fő- és összes kezelési mellékkönyveit, iratait, pénztárát és az intézet ügyeinek vezetését minden ágában a kereskedelmi törvény 195. és az alapszabályok 41. §-ai rendelkezéseihez képest a lefolyt 1878. év folyamán időnként részletesen megvizsgálván, úgy az 1878. évi társasági elhelyezett tárgyak meglétéről, az ezekre vonatkozó kimutatások összehasonlítása után ugyanazoknak az illető könyvekbe rendszeresen és helyesen történt bevezetéséről meggyőződve, mindent rendben találtunk.

A napibiztosok és a felügyelő-bizottság tagjai közgyűlésileg megállapított tisztelet-díjainak levonása után fennmaradt és a zármérlegben 11532 ft. 10 kral kinttelettel nyereségnyel hovatartozása tekintetében az igazgatósággal egyetértve, a következő javaslatot ajánljuk elfogadásra:

1-ször. 1082 részvény illetve azoknak 9-ik számú szelvényei után 7-7 forinttal osztalékul fizetessék ki ft. 7574.—
2-ször. Minthogy az intézet tulajdonát képező ingatlanoknak az 1878. év végéig készített zármérlegbe olcsóbban felvétele által egy a függő és kétes tételek számláján kimutatott 9746 ft. 99 krnyi hiányt támadt, ezen összegnek készített zármérlegbe olcsóbban felvétele által egy a el a nyereségből 25% azaz ft. 2883.03
3-ször. Az ezután fennmaradó összeg ft. 1075.07 fordították az igazgatóságnak tisztelet díjára, és a mi ezen kiadás után még fenn fogna maradni, rendelje el a közgyűlés jutalmazásokra és közcélú adakozásra.

4-ször. Tekintettel arra, hogy a főlőbb javasolt intézkedés elfogadása esetén az 1877. évi ápril 22-én tartott rendes közgyűlés VI. sz. határozata módosulást szenved, mondaná ki a közgyűlés, hogy a 6-6 frton felül, be nem várva a kereskedelmi bíróság helyeslő vagy nem helyeslő határozatát, kiutalassék 1—1 ft. összeg, az utóbbi eset netáni bekövetkeztével, minden részvény után a jövő évi nyereségből fogva levonásba hozatni.
5-ször. Hogy az ingatlanoknak a zármérlegbe csekélyebb értékkel felvétele által támadt kétes tétel az intézet könyveiből és jövő mérlegéből is egészen eltűnjék, javasoljuk: miszerint e célra a tartalékalapból egy az alapszabályok értelmében visszafizetendő 6863 ft. 96 krnyi összeg kölcsönkép átvételével és kölcsönösen mind a két számlán leírassék.

Végül kérjük a tisztelt közgyűlést, ezen jelentésünket jóváhagyólag tudomásul venni, és valamint az igazgatóságnak úgy nekünk is az 1878. évről a további felelősség alóli felmentést megadni.
Nagy-Becskereken, 1879. január 30-án.

Reiner János s. k.,
bizottsági tag.

Vécsey István s. k.,
elnök.

Schultz András s. k.,
bizottsági tag.

*) Az eredeti mérleg a részvényesek által a hivatalos órákban betekinthező.

**) Ezen jegyek alatti tételek az eddig közzétett kimutatásból tévedésből kimaradtak.

testület szétgrasztatások s a uniktura n...
lassék, miből természetesen a monarchia származott volna. Az egész komplottnak csak két hibája volt: az egyik, hogy biztosan számíthatni vélték egy valakire, aki pedig a köztársaság, a másik, hogy nem tudtak megegyezni aziránt, hogy tulajdonképen mit tegyenek majd a diktatura kimondása után? Ez utóbbi kérdéssel

ügyér szintén a reakcionáriusok embere. S ezt annyira hitte, hogy nem is gondolta szükségesnek az utána tudakozást. Jan. 29-én tartották Mac Mahon elnöklete alatt az elyezti palotában azon minisztertanácsot, mely Gresley fellépése nélkül az utolsó lett volna az államcsíny előtt. Kezdetben minden jól ment, mikor

— s kezdtek érteni a maréchal beszédét. Félóra mulva visszajött a köztársaság elnöke. Gresley újra előterjeszté a rendeletet, melynek alájegyzését Mac Mahon ismét megtagadta, még pedig azon kijelentéssel, hogy soha sem fogja aláírni. A hadügyér erre így szólt: „Elnök ur, ezek után nem tehetek mást, minthogy lemond-

jobb időkre kell eltenni.
Ezt olvasva a maréchal, megírta lemondását.
P. H.